

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΔΥΣΑΡΜΟΝΙΑ ΣΤΗ ΘΕΪΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΑ

Όλοι επιζητούν και ελπίζουν σε **ένα καλύτερο αύριο**, ειδικά όταν έχουν πεισθεί, είτε βιωματικά είτε θεωρητικά, ότι η αλλαγή προς το καλύτερο δεν μπορεί να προέρθει από ό,τι είχαν στη διάθεσή τους μέχρι σήμερα. **Αναμένουν** συνήθως, πως προοδευτικές ιδέες και τεχνολογικές καινοτομίες ή προτάσεις θα οδηγήσουν σε **ευτοπίες, δυναμικά ανώτερες** από αυτές του παρελθόντος και του παρόντος. Είναι φυσικό λοιπόν, **κάθε τι νέο, διαφορετικό ή πρωτοποριακό** που συνοδεύεται από εύηχες υποσχέσεις, να **γίνεται εύκολα αποδεχτό** χωρίς να εξετάζεται ενδελεχώς η δυνατότητα απόδοσης του ποθητού αποτελέσματος.

Η **έλξη και η ευπιστία** του ανθρώπου από τις φρέσκιες ιδέες ή προτάσεις, **προσφέρεται για εκμετάλλευση** από πόλους πλούτου και εξουσίας. Στην εποχή μας μάλιστα διαφαίνεται ότι **τελείται υπερεκμετάλλευση** της τάσης προς νεωτερισμό καθώς οι **τεχνικές επηρεασμού και χειραγώγησης** του κοινού έχουν αυξηθεί και ενισχυθεί υπέρμετρα. **Νέες ανάγκες αναδεικνύονται**, προβάλλονται ως επιτακτικές και **διαφοροποιούν το τοπίο αναγκών και αξιών**, ενώ οι διαθέσιμες επιλογές έχουν ήδη ετοιμασθεί ή δημιουργούνται ταυτόχρονα. Διαμορφώνεται μ' αυτόν τον τρόπο ένα **τεχνητό πλαίσιο αναγκών, αξιών και επιλογών** εντός του οποίου άγεται και τακτοποιείται ο μεταμοντέρνος άνθρωπος.

Σκιώδης συνεργός στη νεωτεριστική **πλαισιοποίηση** που συντελείται στις μέρες μας, η **κατά παραγγελία επιστήμη**, που υποστηρίζει την ορθότητα του όποιου εγχειρήματος και εκτιμά με ακρίβεια τα θετικά του αποτελέσματα. **Με την επιστημονική βούλα** η νέα ιδέα ή πρόταση ξεκινάει το ταξίδι της με **ούριο άνεμο και με τη σιγουριά** ότι θα φθάσει ακέραια στο λιμάνι προορισμού. Τη σίγουρη πορεία και αποτέλεσμα, αργά ή γρήγορα διαταράσσουν **περιστατικά ή καταστάσεις** που **αποκαλύπτουν** εκτός από τα ανθρωποκεντρικά οφέλη του έργου, και τα ενδημούντα σ' αυτό **ένοχα κοινά μυστικά**.

Κάθε προοδευτικό εγχείρημα **με σημαία τη βελτίωση της ποιότητας της ανθρώπινης ζωής**, σε πεδία όπως της βιομηχανίας, τεχνολογίας, πληροφορικής, επικοινωνιών ή επιστήμων, έχει τις περισσότερες φορές και **αρνητικές επιπτώσεις** σε άλλους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας και προσωπικότητας. Βέβαια **κατά τη διάρκεια** της υλοποίησης, **κάποιοι έχουν καπηλευτεί τη χρηματιστηριακή ή επικοινωνιακή αξία** της, προς ίδιον όφελος. Συνήθως οι **εμπνευστές και διαχειριστές της μονόπλευρης και ευκαιριακής μορφής ανάπτυξης**, **βγαίνουν κερδισμένοι** σε πλούτο και εξουσία, αλλά και σε φήμη λόγω της ευεργετικής τους προσφοράς στην κάλυψη των αναγκών της ανθρωπότητας.

Το τίμημα της ευεργεσίας κοστίζει και πληρώνεται πολύ ακριβά από την ανθρωπότητα ως σύνολο και ως μέλη. Το **περιβάλλον και η γη έχουν υποστεί σοβαρά πλήγματα** από τα προοδευτικά θαύματα του ανθρώπου όπως η βιομηχανική και τεχνολογική επανάσταση, η χρήση της ατομικής και πυρηνικής ενέργειας, ο σοσιαλισμός, ο φιλελεύθερος καπιταλισμός, η οικονομική

παγκοσμιοποίηση, κ.α. Παράλληλα ο μοναδικός κάτοχος ελεύθερης βούλησης πάνω στη γη, έχει απωλέσει μεγάλο βαθμό ελευθερίας, οδηγείται σε παραμέληση ή καταστολή παραδοσιακών μορφών ανάγκης και των συναφών μ' αυτές αξιών, ενώ υπόκειται σε κινδύνους όλο και μεγαλύτερης έντασης, συχνότητας και συνεπειών, από τους οποίους δεν μπορεί να προστατευθεί.

Η εκ δημιουργίας θεϊκή αναλογία για την αρμονική συμβίωση του κληρονόμου με τους συγκληρονόμους και το κληροδότημα, έχει παραβιαστεί κατάφορα με τις μη αρμονικές προοδευτικές παρεμβάσεις του ανθρώπου εις βάρος των συνανθρώπων του και της φύσης. Η εγωκεντρική αμφισβήτηση του μέτρου και η εξωστρεφής άκριτη αντιπαλότητα προς ανατροπή της αρμονίας, δεν οφείλεται όπως είναι κατανοητό, στις συνέπειες των παρεμβάσεων, αλλά στη βαθμιαία αρνητική μεταστροφή της ανθρώπινης προσωπικότητας. Μεταστροφή που συντελείται όταν στη σύνθεση του ανθρώπου ως πρόσωπο κυριαρχούν ελαττώματα και αδυναμίες, ενώ απουσιάζουν οι αρετές ή αποτελούν μειοψηφία.

Η έλλειψη των αρετών ή και η υπερβολή τους ακόμα, απομακρύνουν τον άνθρωπο από τις αξίες της αλήθειας, του κάλλους και του αγαθού και τον ωθούν στο ψέμα, την ασχήμια και το κακό. Εν απουσία της σωστής αξιακής βάσης η δόμηση της προσωπικότητας συντελείται ασύμμετρα, με συσσώρευση μη χρηστικών και βλαβερών στοιχείων που επιβραδύνουν ή και παύουν την ανάπτυξη της ανθρωπότητας και την επίτευξη του εξανθρωπισμού. Κατ' επέκταση η σύσταση συνόλων από μη ορθά δομημένες προσωπικότητες και η απορρέουσα παθολογική λειτουργία τους, αποδίδει στις περισσότερες των περιπτώσεων, μη υγιείς συνθέσεις σκέψεων, συναισθημάτων και πράξεων.

Οι παθογένειες στο είναι των προσώπων και στα σύνολα που συγκροτούν, σε συνδυασμό με τα αρνητικά παράγωγά τους και τις επακόλουθες δυσμενείς ή και καταστροφικές επιδράσεις, σκιαγραφούν ένα φαύλο κύκλο μη αρμονικής ανάπτυξης και απανθρωπισμού. Οι μέχρι σήμερα προσπάθειες και πρωτοβουλίες επαναφοράς σε ασφαλή τροχιά, είχαν πενιχρά αποτελέσματα και σοβαρούς εκτροχιασμούς, γιατί στοχεύανε στη μετρίαση των επιδράσεων και όχι στη διόρθωση ή αλλαγή όλων των σημείων ορισμού της. Από την άλλη πλευρά η δυναμική της αλληλεξάρτησης των εστιών ανθρώπινης δυσαρμονίας επιβάλλει ολιστική προσέγγιση στον εντοπισμό, σχεδιασμό και αντίδραση, προκειμένου να εμποδιστεί ή να σταματήσει η επιταχυνόμενη ανθρωπογενής ολίσθηση.

Αν και δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθεί η βούληση και η ικανότητα για αναγνώριση και αντιμετώπιση του προβλήματος στο σύνολό του, εντούτοις θεωρείται χρήσιμο να επισημανθεί η δυνατότητα διορθωτικής συμβολής της ολιστικής παιδείας σε όλες τις φάσεις της επιβλαβούς τροχιάς. Συμβολή που ξεκινάει από την ορθή δόμηση της προσωπικότητας μέσω της παιδαγωγίας, ανδραγωγίας και αυτοπραγμάτωσης, εκτείνεται στην υγιή λειτουργία των συνόλων με την ενσωμάτωση του δημιουργικού διαλόγου, και φθάνει στο

πεδίο της **αρμονικής σύνθεσης των αντιθέσεων σε αγαθό «όλον»** με βάση τον κανόνα της χρυσής τομής.

Εντός αυτού του πλαισίου ο άνθρωπος -ως **εκ φύσεως έλλογο και κοινωνικό όν**- δύναται να αναπτύξει αρμονικά τις φυσικές, ψυχικές και πνευματικές ικανότητες, προς **ανάδυση και επικράτηση των αρετών της φρόνησης και του πνεύματος συνεργασίας**. Δια των αρετών το ανθρώπινο σκέπτεσθαι, συναισθάνεσθαι και πράττειν άγεται **μέσα από τον αστερισμό της αλήθειας, του κάλλους και του αγαθού** σε συνθέσεις **εντός του μέτρου και της θεϊκής αναλογίας**. Συνθέσεις που δίνουν την αναγκαία ευνοϊκή πνοή για την πλεύση προς ένα καλύτερο αύριο **αρμονικής ανάπτυξης και εξανθρωπισμού**.

Μάιος 2023
Στέλιος Κάλφας